

bölmə 14

Yer planeti Günəş ətrafında dövr edən göy cismidir. Yerdən başqa, Günəş ətrafında müxtəlif ölçüləri və xüsusiyyətləri olan çox sayda göy cismi hərəkət edir. Hazırda insanlara məlum olan göy cisimlərindən yalnız Yer kürəsində həyat var. İnsanlar Günəşin və digər göy cisimlərinin Yerə təsirini qədim dövrlərdən etibarən öyrənirlər. Qədim insanlar dənizlərdəki qabarma və çəkilmələrin vaxtını müəyyən edər, Ayın görünüşünə əsasən təqvim hazırlaya və uzaq məsafələrə səyahət edərkən ulduzlara görə istiqaməti təyin edə bilirdilər.

Hazırda Marsda və Ayda insanların yaşaması üçün şəraitin hazırlanması və başqa planetlərdə həyatın olub-olmadığının müəyyənləşdirilməsi kosmosu öyrənən alimlərin əsas məqsədləri arasındadır.

1977-ci ildə kosmosa göndərilən "Voyager" zonduna Yer kürəsinin şəkilləri və müxtəlif xalqların musiqilərindən nümunələr, həmçinin insanlar və Yer kürəsinin kosmosdakı yeri haqqında məlumatlar qeyd olunmuş disk yerləşdirilib. Diskdəki musiqi nümunələri arasında Azərbaycan musiqisi də var. Əgər kosmosda canlılar varsa və onlar "Voyager" zonu ilə qarşılaşsalar, diskdəki məlumatlar əsasında Yer kürəsi və insanlar haqqında ilkin təsəvvürə malik ola bilərlər.

- Hansı göy cisimlərini tanıyırsınız?
- Sizcə, göy cisimlərinin Yerə hansı təsirləri var?

Bölmədə öyrənəcəksiniz

- Günəş sistemi Günəş adlı ulduzun ətrafında dövr edən göy cisimlərindən ibarətdir
- Göy cisimlərinin ulduzlar, planetlər, asteroidlər, cırdan planetlər kimi müxtəlif növləri var
- Ayın Yerdən müşahidə olunan görünüşündəki dəyişikliklər ay ərzində təkrarlanır
- Fəsillər Günəş şüalarının Yer səthinə müxtəlif bucaqlar altında düşməsi nəticəsində yaranır
- Azərbaycanda illik orta temperatur və yağıntının miqdarı ərazilərə görə fərqlənir